

Ministerie voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke
Ordering (VRO)
Dhr. J. van Beuningen
Postbus 20011
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Datum
13 oktober 2025
Kenmerk
PEN/U202500637
Telefoon

Bijlage(n)

-

Consultatie SpUk Isolatie NPLW

Geachte heer Van Beuningen,

Op grond van de Code Interbestuurlijke Verhoudingen sturen wij u onze reactie op de consultatie van de 'Conceptregeling specifieke uitkering isolatieopgave Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie. '

Voor deze reactie hebben wij met 67 gemeenten vanuit het hele land gesproken over de uitvoerbaarheid van de regeling en verbetermogelijkheden. Gemeenten konden aangeven wat hun zorgpunten zijn en hoe zij de regeling graag verbeterd zien. Gemeenten zijn volop aan de slag met de uitvoering van isolatieaanpakken en zijn blij dat er extra middelen komen voor versnelling. Tegelijkertijd hebben ze ook vragen over de effectiviteit en de noodzaak voor regionale samenwerking bij de bestaande isolatieaanpakken. Om de regeling beter aan te laten sluiten op de lokale uitvoeringspraktijk hebben we samengevat de volgende punten voor verbetering:

- 1) Verhoog de bestaande SpUk NIP LAI i.p.v. het starten van een nieuwe SpUk
- 2) Met een kleine aanpassing in de verdeelsleutel sluit deze beter aan op de praktijk
- 3) Zorg dat gemeenten die het meeste baat hebben bij de extra middelen deze ook kunnen aanvragen
- 4) Voorkom lastendruk, enkel monitoring via SISA

Bovenstaande punten lichten we graag verder toe.

1) Verhoog de bestaande SpUk NIP LAI i.p.v. het starten van een nieuwe SpUk

Het grootste deel van de gemeenten geeft aan op het vlak van isolatie nu niet regionaal samen te werken en daar ook geen behoefte aan te hebben. Hun aanpakken zijn al gestart. De knelpunten die zij ervaren worden niet zo zeer opgelost door regionale samenwerking. Daarom geeft een overduidelijke meerderheid van de bevroegde gemeenten aan een voorkeur te hebben voor het opplussen van de bestaande SpUk NIP LAI in plaats van deze nieuwe SpUk. In eerdere tranches zijn in de SpUk NIP LAI extra budgetten zonder resultaatverplichting opgenomen.

Deze extra budgetten (bijvoorbeeld voor natuurvriendelijk isoleren en VvE's) mogen ook voor andere doeleinden dan voor daadwerkelijke isolatie worden ingezet om versnelling te bereiken. Door op een vergelijkbare manier met deze middelen de SpUk NIP LAI op te hogen kunnen gemeenten zelf bepalen of hun knelpunten opgelost worden door regionale samenwerking of dat daar iets anders voor nodig is. Ook voorkom je op deze wijze regeldruk in het extra verantwoorden van een nieuwe regeling. Ook met het verhogen van de SpUk NIP LAI kunnen gemeenten er immers voor kiezen de middelen regionaal in te zetten. Zo geven gemeenten aan bijvoorbeeld wel met enkele gemeenten uit de regio samen te werken op isolatie, maar niet met de gehele regio omdat de behoeften, tempo en aanpak verschillen.

Mocht u geen invulling kunnen geven aan bovenstaande wens voor het opplussen van de SpUk NIP LAI, dan geven we u graag de volgende aandachtspunten mee voor de concept regeling.

2) Met een kleine aanpassing in de verdeelsleutel sluit deze beter aan op de praktijk

Er is een grote verscheidenheid aan regio's en hun omvang. De verdeelsleutel voorziet daar deels in door een deel van het budget te verdelen over het aantal gemeenten in een regio. Er zijn echter ook regio's die bestaan uit maar één gemeente. In een regio met maar één gemeente is er eigenlijk geen coördinator nodig en zal het werk er anders uit zien dan in een regio met meerdere gemeenten. Op basis van de huidige verdeelsleutel, ontvangen echter alle regio's hetzelfde basisbedrag van €100.000,-. Graag gaan we met u in gesprek over een aanpassing in de verdeelsleutel zodat deze beter aansluit op de samenstelling van de regio. Zo valt te denken aan het verlagen van het basisbedrag naar €50.000,- en de vrijgekomen middelen op basis van het aantal gemeenten in een regio te verdelen.

3) Zorg dat gemeenten die het meeste baat hebben bij de extra middelen deze ook kunnen aanvragen

Gezien de zeer korte aanvraagtermijn van 2 weken voorzien we dat het niet voor alle regio's mogelijk is tijdig een aanvraag in te dienen. Dit is een hele korte periode om te komen tot een gedragen regionale aanvraag, vooral ook omdat in de meeste regio's geen regionale samenwerking op isolatie bestaat. Wij vrezen dat hiermee juist die gemeenten die de ondersteuning het hardst nodig hebben deze mislopen. Daarom pleiten we ervoor om te onderzoeken of de aanvraagtermijn kan worden verlengd en of er een minder intensieve manier bestaat om de middelen naar gemeenten te brengen (zie ook punt 1). Daarnaast vragen gemeenten of het aanvraagformulier z.s.m. online kan komen. Zo kunnen ze inschatten hoe ingewikkeld de aanvraag is, beoordelen of een aanvraag haalbaar is en een eventueel aanvraagproces opstarten in de regio.

In de conceptregeling lezen we dat de niet-aangevraagde middelen worden herverdeelt tussen de regio's die wel een aanvraag hebben gedaan. Dit versterkt onze zorg over het bereiken van de doelgroep en dat het geld vooral beland bij die regio's waar de regionale samenwerking al staat. Over het automatisch herverdelen van overgebleven middelen gaan we daarom graag in gesprek, om te bezien of er andere manieren zijn om de middelen in te zetten zodat ze de doelgroep wel bereiken, bijvoorbeeld via landelijke ondersteuning via het NPLW.

4) Voorkom lastendruk: enkel monitoring via SISA

Hoewel de verantwoording loopt via SiSa, lezen we in de concept-regeling dat gemeenten aan het NPLW informatie over de voortgang moeten verlenen. Het NPLW is een ondersteuningsprogramma dat voor gemeenten werkt. Met deze eis vraagt het gemeenten meer lastendruk, waarvan zij niet direct zien hoe dat hen verder helpt. Wij vragen daarom de verantwoording enkel via Sisa te laten verlopen en zo weinig mogelijk overhead en regeldruk op te leggen.

Overige punten

Zoals ook al in het eerste punt benoemd, geven gemeenten aan dat ze niet persé in regionale samenwerking een oplossing zien voor het versnellen van hun isolatieaanpakken. Zij vragen zich daarom af of het mogelijk is om de middelen van deze regeling onderling te verdelen. Daarnaast geven gemeenten aan dat regionale afstemming niet overal vanzelfsprekend is en speciaal voor deze SpUk opgestart moet worden.

Gezien de korte looptijd voor het indienen van een aanvraag geven gemeenten aan niet te kunnen voorkomen dat er vanuit verschillende domeinen binnen een regio een aanvraag komt (warmte, isolatie, soortenbescherming). Zij vragen om duidelijkheid over wat er gebeurt wanneer er meerdere aanvragen uit één regio komen.

Tot slot

Onze inbreng is tot stand gekomen met het doel deze regeling effectiever en beter uitvoerbaar te maken. Wij hopen dat u onze inbreng tot zijn recht laat komen in de verdere uitwerking van deze regeling. Hierover gaan we graag met u de komende periode in gesprek.

Met vriendelijke groet,

A.J. Vermuë
Directeur directie Leefomgeving
Vereniging van Nederlandse Gemeenten